

NÉPLAP

A nagybankok államosítását és a malmok szervezetévé alakítását sürgette Hajdú megye közgyűlése

23 sz. NÉPLAP NYEREMÉNY SZELVÉNY

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 120. SZÁM, 121

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJENEK!

1947. MÁJUS 30. PÉNTEK

Tűrhetetlen magatartás

A belpolitikai élet szemmel tartóit nem érte váratlanul a hír, hogy a jelenleg nyugaton, Svájcban üdülő miniszterelnököt a kormány visszahívta az országba. Nagy Ferenc nemcsak a kormány, hanem a Kiszgazdapárt elnöke is és teljes felelősséggel helyt kell állania a terveződő megkezdése előtti hetek súlyos problémáiban.

Legelső sorban tisztázni kell végre, hogy a Kiszgazdapárt milyen álláspontot foglal el a nagybankok államosítása terén? A Magyar Kommunista Párt követelését átvette a munkásosztály, a parasztság, a kisemberek elsőprő nagy serege. Rögtön oldalunk mellé állott a bankuzsorát gyűlölö Nemzeti Parasztpárt és a Szociáldemokrata Párt vezetői is mind jobban hallgatnak tömegeik kívánságára. Egyedül a Kiszgazdapárt nem vallott még színt, vagy inkább az a baj, hogy több színt is vallott. A nagytőkét védelmező pártvezérek szembeszegültek az államosításnak, a kisparasztszavát meghalló és értük harcoló pártvezetők pedig helyeslik és követelik a nagybankok államosítását. Balogh Péter ismételt elutasító, paraszttellenes nyilatkozatai és Dinnyes Lajos kiszgazdapárti honvédelmi miniszter ceglédi szavai közötti ellentét van: a Kiszgazdapárt főtitkára megtagadja a nagybankok államosítását; a miniszter pedig követeli. *Melyik hát az igazi kiszgazdapárti álláspont?*

Ez is azt mutatja — hiába tagadja Balogh Péter hosszadalmas vezércikkében —, hogy a Kiszgazdapártban két pártközpon van: az egyik a parasztszavát mellett áll, a másik a nagytőke szolgálatában. Még jobban példázza ezt a kettősséget a kiszgazdapárti szónokok vidéki fellépése. A kommunista sajtó hétről-hétre öt-tíz kiszgazdaképviselő demokratizáltnak uszításáról ad jelentést. Ennek megtorlása eddig még elmaradt, a Kiszgazdapárt három kizárásnál többre nem jutott. Balogh Péter a multból ismert főtitkári felelőtlenséggel állapítja meg vezércikkében: „nem bizonyítottakot kaptunk, hanem gyanús jelenségekre figyelmeztettek minket”. Neki csak gyanús jelenség az, ha a köztársasági elnököt gyalázzák, felrúgják a koalíciót, uszítják — mint Öry főispán Balmazújvárosan — a parasztságot a munkásosztály ellen, hadifoglyaink visszatérésének idején becsmerlik a Szovjetuniót. Nem olyan régen hónapokon keresztül figyelmeztette a Magyar Kommunista Párt a Kiszgazdapártot, hogy valami nincs rendjén a portájukon, válaszul Kovács Béla tollából, szájából megnyugtató főtitkári kijelentéseket kaptunk, — végül fény derült a köztársaságellenes, magyaránny őrzszeesküvésre. Most hasonló jelenségek mutatkoznak: feltétlenül valamelyen felső irányítás következtében támadja a legdurvább, legbecstelenebb módszerekkel a Kiszgazdapárt egy részének demokratikus rendszerünket. Ezen a téren sürgősen rendet kell teremtenünk! A Magyar Kommunista Párt politikai bizottsága megmondotta, hogy szilárdan építve a munkások, parasztszavát, értelmiségiek, dolgozó kisemberek támogatására: „el van

Nagy Ferencet visszahívta Svájcából a rendkívüli minisztertanács

A kormány tagjai szerdán este rendkívüli minisztertanácsot tartottak Rákosi Mátyás h. miniszterelnök elnökletével. A minisztertanács foglalkozott azmal a jegyzékkel, amelyet Szviridov altábornagy, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnöke küldött és amely közli, hogy Nagy Ferenc miniszterelnöknek azt a kérését, hogy Kovács Bélát adják át a magyar hatóságoknak, nem teljesíthetik, mert az illetékes szovjet hatóságok a nyomozást még nem fejezték be. Ellenben a köztársaság elleni összeesküvésben résztvevők perében való felhasználás céljából rendelkezésre bocsátja Kovács Béla vallomását, valamint a Kovács Béla ügyében kihallgatott személyek vallomását. A minisztertanács elhatározta, felkéri Nagy Ferenc miniszterelnököt, hogy szabadságát szakítsa meg és térjen haza.

A minisztertanács döntéséről még szerdán este értesítették Nagy Ferenc miniszterelnököt. Jól tájékozott körökben a miniszterelnök hazatérését a szombati nap folyamán várják.

Tárgyalások a köztársasági elnöknel

A köztársasági elnök a rendkívüli minisztertanács óta állandó tárgyalásokat folytat a pártok vezetőivel. A köztársasági elnököt Rákosi Mátyás h. miniszterelnök is felkereste. Külön kihallgatásom fogadta a köztársasági elnök Oliványi Imre volt minisztert, Orfúgy Gyula és Mihályffy Ernő minisztereket és Balogh István államtitkárt. A belpolitikai tárgyalások során Oliványi Imre volt miniszter és Mihályffy Ernő miniszterek tárgyalások folytattak Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád h. miniszterelnökökkel.

A kenyérfejadag átmeneti csökkentésével szemben más élelmiszerekkel kárpótolják a dolgozókat

A Gazdasági Főtanács foglalkozott a közellátásügyi miniszterium előterjesztésével, amely szerint átmenetileg a kenyérfejadagot országosan csökkenteni kell. Ezzel kapcsolatban a közellátásügyi miniszterium a következő hivatalos tájékoztatást ad a ki:

A mostani intézkedés csak átmeneti jellegű.

Arról van szó, hogy mivel az Amerikából várt kenyérgabona és liszt időközben nem érkezett be, annak megérkezéséig, de mindenestre június végéig ideiglenesen csökkenteni kell a fejadagot. 900 vagon gabonát és 500 vagon lisztet várunk Amerikából. Az amerikai gabona beérkezése döntő módon befolyásolja kenyérellátásunkat.

A gabonák elszámoltatása nem járt teljes értékű eredményel.

A beérkezett jelentések szerint a 30 vagon amerikai lisztből eddig 25 vagon várható a közeli napokban. Öt különböző hajózállomány hozza a többi lisztet. Ezek még nem érkeztek be az antwerpen kikötőbe. A 200 vagon gabona behozása az amerikai kikötőkben most folyik.

A kenyérfejadag átmeneti csökkentésével szemben

a hatósági ellátás keretén belül más élelmiszerekkel kárpótolják a dolgozókat.

Június elején minden fogyasztó számára 25 deka cukrot osztanak ki olcsó hatósági áron. A nehéz testi munkások 50 deka cukorpotadagban részesülnek. Egyben gondoskodás történik arról, hogy a szabadcukor is a felmerülő

szükséglet teljes fedezésére álljon rendelkezésre. Ugyanakkor számolni lehet a zöldségfélék és gyümölcsök állandóan növekedő felhozatalával és árának csökkenésével. A közellátásügyi miniszterium a gazdasági rendőrséggel karöltve hatályos rendszabályokat fogantatott a spekuláció megfékezésére és az árdragítási kísérletek letörlésére.

Ami a terméskülönbségeket illeti, az elmúlt napokban ország-szerte jobbnál esők komoly reményekkel bíztattak,

hogy a kenyérfejadag mostani átmeneti leszállítása ezen a téren az utolsó áldozatváltást jelenti. A kenyérfejadag csökkentéséről kiadott rendelet értelmében azoknak fejadagja, akik eddig 15 dekát kaptak, 10 dekára, akik 20 dekát kaptak, azoknak 15 dekára változik. Azokon a helyeken, ahol a kenyérfejadagot a közellátási kormánybiztos engedélyével kenyérlisztben szolgáltatták ki, júniusban a 10 dekás fejadagra jogosultak a havi kenyérféjük ellenében két kiló, a napi 15 dekás kenyérfejadagra jogosultak pedig egyhavi kenyérféjük ellenében 3 kiló kenyérlisztet kaphatnak kiadni.

Változatlan marad a testi munkások, a nehéz testi munkások, valamint a terhes és szoptató anyák kenyérfejadagja.

Az első életűeket betöltött ellátatlan személyek részére kiadott állami élelmiszertjegy egy kenyérféjük szelvényére júniusban 30 deka, kenyérváltófejgy szelvényére 3 deka kenyér vásárolható. A napi

10 dekás kenyérfejadagokra jogosultak kiadott állami élelmiszertjegyéből a községi előjáróság köteles bevonni az 1, 3, 5 és 7. számú kenyérszelvényeket, valamint az összes 15 számú kenyérváltószelvényt le kell venni és be kell vonni. Ebből a célból minden olyan személy, aki csak 10 dekás fejadagra jogosult, köteles a háztartásához tartozó személyek élelmiszertjegyét a felsorolt jegyzelvények bevonása végéig június 5-ig a községi előjáróságon benyújtani, ha a jegy tulajdonosa a levágandó szelvények valamelyikét felhasználta, kenyérszelvénye vagy kenyérváltószelvénye másik ugyanilyen értékű szelvényét kell levágni

Történelmi jelentőségű a halálbüntetés eltörlése a Szovjetunióban

A moszkvai rádió megállapította, hogy a halálbüntetés eltörlése történelmi jelentőségű tény. A szovjet állam ezzel a rendeletével megmutatta, hogy a jövőben

is a demokrácia és humanizmus igazi hazája, amely mind békében, mind háborúban az egész haladó emberiség támasza.

A Szociáldemokrata Párt nem fog rothadt kompromisszumokat kötni a nép rovására

— jelentette ki Szakasits Árpád Angyal földön

Szakasits Árpád h. miniszterelnök az angyalföldi Szociáldemokrata Párt nagygyűlésén beszédet mondott. Kijelentette többek között, hogy a hároméves gazdasági terv végrehajtása megkívánja, hogy az államosítás terén tovább hajadjunk és mindenképp megfelelő előkészítéssel az egész hitel-szervezetet államosítani kell. Jön a vagyondözmsma és jönnie kell az új szociális adórendszernek. Ha esetleg arra kerül sor, hogy a külföldi kölcsönök után nyujla-

nánk kezünk, nagyon vigyázzunk arra, hogy a kölcsönjuttatással kezünkre bilincset ne rakjanak. Nem tudjuk, hogy meddig tart még a koalíciós béke, a légkör feszült. Politikai bizonytalanságban dolgozni nem lehet ezért fel kell tenni a kérdést: nem volna-e okos dolog a nemzet elé állni? Akárhogyan alakuljanak a dolgok, mi a magyar nép rovására rothadt kompromisszumokat nem vagyunk hajlandók kötni.

Kodály Zoltán

Leningrádban

Kodály Zoltán nagyszerű moszkvai hangverseny után Leningrádba utazik és saját műveiből rendezett hangversenyi vezénnyel. Kodály Zoltán kijelentette, meggyőződött arról, hogy a Szovjetunióban a művészetnek minden lehetősége megvan a szabad fejlődésre.

Minisztertanács

A kormány tagjai csütörtök délelőtt Rákosi Mátyás h. miniszterelnök elnökletével rendes helyi minisztertanácsot tartottak. A napirend tárgyalása során elfogadta a minisztertanács a munkásfolyamok és munkásszemináriumok szervezésére vonatkozó rendeletet.

Elfogadta a minisztertanács az egyes pénzintézetek ellenőrzéséről szóló rendeletet. A rendelet szerint a hatálybalépéstől számított nyolc napon belül a minisztertanács hozzájárulásával a Pénzügyi Központ I. kúriájába tartozó pénzintézetekben a további intézkedésig, legfeljebb azonban ez év december 31-ig terjedő hatállyal egy-egy miniszteri biztost, vagy szükség esetén helyettesítést rendel ki. Szabályozza a rendelet a miniszteri biztos jogkörét és a kizárási okokat.

Elfogadta a minisztertanács az adópengő takarékbetétek kártalanítására vonatkozó tervezetet és a fogyasztási adó alá eső termékek előállításával foglalkozó vállalatok állandó fogyasztási adó ellenőrzés megszervezéséről szóló rendeletet.

Felhatalmazást adott a minisztertanács arra, hogy a jogszárv kormányának kulturális közeledésről és együttműködéséről szóló egyezmény megkötésére tessehse javaslatot.

A lakosságcsere végrehajtása elől minden akadály elhárult

Gyöngyösi János külügyminiszter tegnap este érkezett haza Csehszlovákiából. Kijelentette, hogy a Pöstyében létrejött megállapodást a minisztertanács hozzájárulása után, a két ország külügyminisztere aláírja. Ezzel minden akadály elhárult a lakosságcsere gyakorlati végrehajtása

elől. A békeszerződések Csehszlovákia, illetve a magyar parlament által történő ratifikálása után megindulnak a közvetlen tárgyalások, Csehszlovákia és Magyarország között a csehszlovákiai magyarok ügyének végleges megoldására.

Halálra ítélték Pünköszt Lászlót

A népbíróság ma hirdetett ítéletet Pünköszt László volt vk. százados és társai bűntudatában. Pünkösztöt a terhére rótt bűncselekmények miatt köztalálotti halálra, Bejczy Gyula székesfehérvári püspöki irodavezetőt 4 évi, Végh Imre székesfehérvári hírlapíró 3 évi, Galgóczy Imre ny. százados 1 évi börtönrre ítélték. Raffay Imre volt szkv. alezredes

és Lipcsey László ügyvédet felfüggetelték. A népbíróság elítélte az elsőrendű vádlott büntetésében megnyugodott, amíg a többiekkel szemben súlyosbítás végett, illetve a felmentés miatt és az enyhítő szakasz alkalmazásáért fellebbezést jelentett be. A védők ugyancsak fellebbeztek, majd Pünköszt kért kegyelmet.

Az MKP debreceni szervezete felkészül a hazatérők ünnepélyes fogadására

A Magyar Kommunista Párt szerda esti aktívá ülésein nagy számmal jöttek össze a párt vezető funkcionáriusai, a körzeti, üzemi szervezetek vezetői, a rendőrség, honvédség és a városi házi szervezet képviselői.

munka után jut tudomására a párt tagjainak a megérkezés híre, mindenki az előre ismertett tervek szerint foglalja el a helyét, hogy a legszembetűnőbb feladatban, a hazatérők ünnepélyes fogadásának eddig nem látott ünneplésében méltóan résztvevessen.

A nagyjelentőségű aktíváülés első tárgysorozati pontja a pünkösztéfi kultur- és sportünnepély eredményének kiértékelése volt. Balogh Elemér debreceni titkár ismertetésében. Rámutatott arra, hogy az előttünk álló nehéz feladatok megoldásához fegyelmellett, öntudatos tagokra és egységes szervezetre van szükség. — Maga az ünnepség komoly sikert hozott a Kommunista Párt számára. A felvonuló vidéki csoportok, a fegyelmellett rendező gárdák nagy hatást gyakoroltak a nézőkre. A párt tekintélyének növekedését jelenti az a lelkesedés is, mellyel tíz debreceni testnevelési tanár a sportünnepély sikerének érdekében dolgozott. A Kommunista Párt a tömegsport és a tömegszórakozás felé az első lépést sikerrel tette meg és ez az út, amelyen továbbra is haladnia kell, amellyel, hogy az egyéni sport fejlesztését is támogatja.

Kulcsár Ferenc a vasárnapi falutatógatási akciót ismertette és rámutatott annak rendkívüli jelentőségére.

A tárgysorozati pontokhoz Némethi Józsefné, Makranczi László, Czina elvtárs, Tóth József, Kárpáti László, Balga Ernő, Szabó elvtárs, Csapókeréty, Pinczés János, Nagy László, Ösz Józsefné és Herendcsül Lajos, a Szovjetunióból néhány nap előtt hazatért hadifogoly szöloáltak hozzá.

Végül Fazekas József foglalta össze az elhangzottakat és hívta fel a megjelent elvtársakat a párt érdekében, végzett munka megszoorozására, miután a további eredmények nem csupán a nagypolitikától, hanem a tagok mindennapi apró munkájától is függenek.

Ceruzacsempészeket ítélt el a törvényszék

Taga János villamosellenőr és Schwarz Károly kereskedő, nagyváradai lakosok átjöttek Magyarországra s nagyobb mennyiségű ceruzát akartak átesmepészni román területre. A határon azonban megtalálták náluk a ceruzákat, Tagnál 400, Schwarznál pedig 800 darabot. A törvényszék mindkettőjüket bűnösnek találta és egyenként hathónapi börtönt szabott ki rájuk.

Az Ady Társaság vitástejei

A Debreceni Ady Társaság tudományszakosztálya megbeszélő vitásteje rendezte egy-egy időszerű tudományos kérdést. Közelebb a következő megbeszélésekre kerül sor:

Május 30-án délután 5 órakor: 1848-49 történelemzsemléte. Bevezeti: Borossy András. — Június 6-án: Az existencialista filozófia. — Június 13-án: A marxista esztétika. Bevezeti: Kardos Pál. Az előadásokat az egyetem központi épületének III. emeletén a XII. tanteremben tartják, érdeklődőket szívesen látnak. Belépés díjtalan.

Két kizárás a Kiszgazdapárti kizárás

A Független Kiszgazdapárt hajdúmezei szervezete, amint az a törvényhatóságos intézet levélből kitűnik, kizárta sorából dr. Mándy András és Fekete Pál kizárású törvényhatósági bizottság tagokat. Az elmúlt két év tapasztalatai mindezenre az mutatták, hogy ez a két kizárású törvényhatósági bizottsági tag mindenkor a becsületes koalíciós politika híve volt és a vármegyei pártvezetést demokratikus irányba tartozott. Dr. Mándy hajdúmezei közigyűző az öszezseki üléseken ottfigyelt a Kiszgazdapártot és belépett a nemzetrontók-ellen harcoló Kommunista Pártba. Ez az útja minden becsületes kizárású tag számára.

Pályázat OTI orvosi állásokra

Az Országos Társadalombiztosító Intézet pályázatot hirdet 470 szerződésileg eddig be nem töltött, jelenleg ideiglenes megbízás alapján ellátott vidéki rendelőintézet és körzeti kezelőorvosi, valamint vállalati pénztári rendelőintézet és magánrendelőintézet működő szerződéses orvosi állásra. Pályázni az Intézet bármelyik helyiszervénél bezereshető úriápon lehet. Határidő: 1947 június 21. A pályázati úrlapot a szükséges okmányokkal együtt az állásra illetékes helyiszervélnél kel benyújtani. Részletes felvilágosítással ugyancsak az illetékes helyiszervek szolgálnak.

Debrecen, 1947. évi május hó 29-én. Krausz, ügyvezető.

A debreceni kirakatverseny

Kongresszusi oklevelet és értékes ajándéktárgyakat kapnak a pünköszt kirakatverseny győztesei, kereskedők és kirakatrendezőik. A Kereskedő Társulat 250 éves jubileuma alkalmából rendezett kirakatverseny bíráló bizottsága, melynek elnöke dr. Radó Rezső Rezső kamarai főtitkár, tagjai dr. Balogh Gerő ügyvéd, Várkonyi Károly festőművész, Ujlaki Sándor textilkereskedő és Tóth Sándor fűszeres voltak, meghozta a döntését. Első díjjal jutalmazotaknak holtyversenyben Benyás Emil és Bohátka László textilkereskedőket találta, második díjjal ugyancsak holtyversenyben Hegedűs József Csapó-utcai, Harsányi Istvánné Piac-utcai és Vojt Imre Kossuth-utcai kereskedőket tüntette ki. Harmadik díjat nyert Szabolcsi Sándor lászerezés, az „Izsák” fiók, Bjeich Béla és Vágó Sándor, a negyedik díjat Braun Zsigmondné Dégenfeld-teri textilés és Oláh Lajos ékszerész nyerte el.

Ez a verseny komoly gyakorlati tapasztalatokat hozott és ennek alapján fogják kiírni a legközelebbi verseny felhívásait. Ennek keretén belül minden szakmát külön fognak értékelni. Előreláthatólag a debreceni ipari kiállítás megrendezésével kapcsolatosan kerül majd erre sor.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes Papírvatta 100 gr. 1.70, Fehér gyapottvatta 100 gr. 2.80, Bókebeli borotvaszappan 1.68, Hajfesték, színező, hidrogén, szalmiák, dauervíz, fűtővíz, olaj, fixatór, babahajttó, ecset, csipesz, csavaró, fodrászcikkek, legolcsóbban HÉTY ILLAT-SZERTÁR, Piac-utca 40. szám. (Hangya-átjáró.)

A felelősség a Kiszgazdapártra hárul

Farkas Mihály levele Balogh Istvánhoz

Farkas Mihály, a Magyar Kommunista Párt főtitkárhelyettese május 12-én levelet intézett Balogh Istvánhoz, a Kiszgazdapárt főtitkárához. Levelehez mellékelte a kizárású vidéki szónokok beszédeit és közölte:

Ezúttal újabb kivonatokat küldök a kizárású vidéki szónokok beszédeiből. Ezek az újabb leány világos fényt vetnek arra, hogy a Kiszgazdapárton belül a hivatalos koalíciós szellemben működő központi irányítás mellett egy másik ideológiai központ is dolgozik, amelynek feladata a kizárású vidéki szónokok koalíciós, demokratikus és szovjetellenes szellemben befolyásolni.

Ezekből megállapítható, hogy a kizárású vidéki szónokok tekinthetők a legsúlyosabb módon megsérti a megállapodást és nemcsak a magyar demokrácia rendjét és nyugalomát borítják fel, hanem nyíltan szovjetellenes propagandát folytatnak. Ha ez így folytatódik, súlyos következményekkel járhat az egész országra.

Nem kell hangsúlyoznom azt, hogy ha ez tovább folytatódik és a Kiszgazdapárt politikai bizottsága nem számolja fel a második ideológiai központot és nem biztosítja azt, hogy a kizárású vidéki szónokok a megállapodás szellemében beszéljenek, úgy az előbb-utóbb a pártközi béke felborulásához vezethet, amiért természetesen a felelősség a Kiszgazdapártra hárul.

Május 12-én küldtem át a Kiszgazdapárt központjába Nagy Ferenc miniszterelnök úr és a Főtitkár Úr címére a Zemplénnemegyei megartott kizárású vidéki szónokok elhangzott képviselői beszédeinek kivonatát. Sajnos, mind a mai napig semmiféle választ levelemre nem kaptam.

Tisztelettel: Farkas Mihály főtitkárhelyettese.

Elbocsátottak 800 közmunkást

A debreceni közmunkaügyi felügyelet irányítása alatt 1200 fonyi munkás dolgozott a közmunkákban. Csütörtökön délután a közmunkaügyi felügyelet közölte a munkássággal, hogy 800 közmunkást kénytelen azonnali hatállyal elbocsátani és

Júniusra a MÁV kap 250.000 forintot és a MAV-nek ezer emberrel kell dolgoznia a romeltakarításra.

pénteken már csak ezer embert állíthat munkába, azokat is alacsonyabb, a romeltakarításban megállapított munkabérek mellett.

Mivel sem a városnak, sem a minisztériumnak nem állott megfelelő összeg rendelkezésére, a Berettyó Ártmentelő Társulat adta kölcsön a munkások eheti fizetéséhez szükséges pénzt.

A közmunkaügyi felügyelet tájékoztatásul közölte, hogy az építés- és közmunkaügyi minisztérium rendelete alapján történt ez az intézkedés. A minisztérium nem állította le a közmunkát, de elrendelte, hogy csökkenjen a létszámmal és csak romeltakarításra megállapított alacsonyabb munkabérek mellett dolgozhatnak tovább. A most dolgozó munkások fizetését is már csak a június hónapra kiutalt összegből lehet fedezni.

A város még mindig nem alkalmazta azt a miniszteri rendeletet, amely a háztulajdonosokat kötelezi romeltakarításra és ha a háztulajdonosok nem tennék eleget kötelezettségüknek, úgy a városnak jogában áll a romeltakarítást a háztulajdonosok terhére elvégezteni. Ezt a rendelkezést most már haladéktalanul végre kell hajtani.

Az egyetemnek hagyományozta agyvelejét egy öngyilkos tanár

Ma délelőtt az „Éden” szálló tulajdonosa jelentette a rendőrségnek, hogy a szálló egyik vendégét holtan találták szobájában. A kizsállott rendőrt bizottság megállapította, hogy öngyilkosság történt.

Máró Sándor karcagi gazdasági iskolai tanár tegnap este érkezett a budapesti vonattal Debrecenbe és az „Éden” szállóban vett ki magának szobát. Magára zárta az ajtót és ma

delelőtt hosszas kopogtatásra sem jeltkeztetett. A szálló tulajdonosa rosszat sejtve, kinyitatta az ajtót és vendégét holtan találta az ágyában. Máró Sándor búcsúlevelet hagyott hátra, amelyben súlyos idegbajjáról panaszkodik és betegsége miatt volt kénytelen megválni az élettől.

Búcsúlevelében agyvelejét tudományos célra az egyetemnek hagyományozta.

A demokratikus pártok ellen izgatott — hathónapi börtön

A népbíróság ötös különítanácsa csütörtökön Szörnyi Sándor 52 éves tetélni földműves és terménykereskedő bűntudatában tárgyalta. A vád szerint Szörnyi január 8-án a Parasztpárt tetélni helyiségében előbb a négy demokratikus pártot szidalmazta, majd Veres Pétert támadta minősíthetetlen hangon. Nem fejedkezett meg a derék ember arról sem, hogy a Parasztpárt mellett agitáljon. Bár Szörnyi igyekezett kijelentéseit ártatlan szinben felütni, a tanúk valamása minden kétségét, kizárólag igazolta a vádbeli cselekmény elkövetését. Az ötös tanács ezért hathónapi börtönbüntetést ítélt Szörnyi Sándort. Az ítélet nem jogerős.

helyiségében előbb a négy demokratikus pártot szidalmazta, majd Veres Pétert támadta minősíthetetlen hangon. Nem fejedkezett meg a derék ember arról sem, hogy a Parasztpárt mellett agitáljon. Bár Szörnyi igyekezett kijelentéseit ártatlan szinben felütni, a tanúk valamása minden kétségét, kizárólag igazolta a vádbeli cselekmény elkövetését. Az ötös tanács ezért hathónapi börtönbüntetést ítélt Szörnyi Sándort. Az ítélet nem jogerős.

ITT VÁGJA KI!

NEPLAP tippályázata

Tipszervény 1947 június 1. és 5. Beküldési határidő: 1947 május 31. déli 12 óra

Table with 2 columns: Location and Prize amount. Includes Budapest—Belgrád, Szolnok—DVSO, Péreces—Szege, ETO—Ferencváros, DVSO II.—Bocskai, DKASE—Karcag, BUSE—Postás, Báránd—DMTE, D. Tör.—DKASE II., Tütréd—Rendőrség.

Diákcsere a DESZ-ben

A MEFESZ ez év nyarán diákcsere szervezett meg európai államok és Magyarország között. A DESZ külügyi osztálya ez ügyben felvette a kapcsolatot a MEFESZ külügyi osztályával.

A külügyi osztály felhívja az érdeklődőket, hogy kérvényüket legkésőbb május 31-ig adják be. A kérvényes a következő iratok kellnek: életrajz; születési anyakönyvi kivonat; illetékesi bizonyítvány; két db rendőrségi látamozott fénykép. Az iratokat a DESZ külügyi vezetőjének (Molnár János bh) kell átadni.

HOL SZÓRAKOZZUNK? Csokonai-színház 30-án, pénteken délután 4 órakor Jancsi és Juliska 30-án, pénteken este fél 8 órakor A vén gazember SZOMBATTÓL, május 31-től a NAGYERDEI VIGADÓ belsőkerije REGGEL 5-IG nyitva. — Telefon: 664 Muzsikál: Magyar Jóska. — Zongoránál: Brück APOLLO MUZI Creta Garbó idei egyetlen filmje Két arcú nő Amerikai filmcsemege. — Garbó neve, láncol, csábit minden varázsal. Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9; vasárnap és pünkösd 11 órakor is VIGSZÍNHÁZ-MOZI Debrecenben először a legizgalmasabb vadnyugati film: A vadon törvénye Fősz.: Bob Custer, Ben Turpin, „Rok” a csodáló és Rin a csoda kutya. Előadások: 4, 6, 8 órakor

Csillárok vasaló IZZ nagy vá Debrecen és G Eladási BATTHY VÁROS

A nagybankok államosítását és a malmok szövetkezetté alakítását sürgette Hajdú megye közgyűlése

Csak a kisgazdapártiak nem szavazták meg a parasztság érdekeit védő javaslatokat

Hajdú vármegye törvényhatósága csütörtök délelőtt tartotta rendes havi közgyűlését. A közgyűlést dr. Balogh István főispán nyitotta meg, majd utána dr. Szilágyi Ferenc vármegyei főjegyző olvasta fel a 29 oldalas, minden részletre kiterjedő alispáni jelentést. A jelentést a törvényhatósági bizottság usztatlanul elfogadta és minden politikai párt vezérnöke elismeréssel nyilatkozott róla.

Dr. Erdős Imre kérte Torma Kálmán alispánt, hogy a jövőben előzőleg nyomassa ki az alispáni jelentést és küldesse el a politikai pártokhoz, mert így sok időt megtakarítanak. Szóvártette, hogy az állattenyésztési alagra folyósított pénzeszeget egy része meg a bankban hever kihaszátlanul. Javasolta, hogy feliratban kérjék a kormányzatot, hogy az elemi iskolai tanulók részére ingyen bocsássák a taneszközök és tankönyvek rendelkezésére.

Kónya László javasolta, hogy azoknak az újonnan földhözjuttatottaknak, akiknek a földje kifagyott és vetőmagkölesben részesültek, engedjék el a visszafizetést. Szóvártette, hogy a földbérletük pere rengeteg munkanapot vesz el a gazdálkodóktól és ezért javasolta a közgyűlésnek, hogy feliratban kérje minél előbb a haszonbérleti törvény kibocsátását. A falu népének elégedetlenségét tolmácsolta a mezőgazdasági hitelpolitikát illetően. Kifejtette, hogy bár a bankok betéti állománya csupán a békebeli nyolc százalékra, mégis fenntartják a régi apparátust és sokkal nagyobb haszonra dolgoznak, mint azelőtt. Követelte a Nemzeti Bank és a három nagy bank államosítását és javasolta, hogy a törvényhatósági bizottság feliratban kérje ennek mielőbbi végrehajtását. Rámutatott arra ezzel kapcsolatban, hogy Dinnyés Lajos honvédelmi miniszter is állást foglalt elegendi beszédében a bankok államosítása mellett.

Fogarasy Elek az újonnan földhözjuttatottak telettkönyvezését sürgette.

Pazekas József a Magyar Kommunista Párt részéről teljes egészében magáévá tette dr. Erdős Imre és Kónya László javaslatait. Követelte, hogy a zöldhitelre vonatkozó rendelkezéseket ismeretessék meg a falvak népével. Konkret példákra hivatkozott, ahol éppen túfőzatlanság miatt az arra rászorultak nem igényelték a zöldhitelt, míg a 40-50 holdas gazdák sorban jelentkeztek. Javasolta, hogy forduljon felirattal a közgyűlés a kormányzathoz és további erőfeszítéseket sürgetsen a drágaság ellen. Rámutatott arra, hogy a vármegyében jelenleg lévő 88.000 ellátatlan száma állandóan emelkedni fog és ezért feltétlenül szükség van a legerélyesebb harcra a drágaság leküzdése érdekében.

Felhősi János javasolta, hogy a közgyűlés feliratban követelje a malmok szövetkezetté való átalakítását. Fazekas Ferenc hajdú-böszörményben parasztfőiskola lé-

tesítését javasolta a régi gazdáképző iskola helyett.

Deczki János sémelmezte a vagyonszerződés és követelte, hogy adóznak a bujkáló vagyontulajdonosok. Ezzel kapcsolatban kiemelte a zongorák megadóztatásának fontosságát. (A virágcserep és esernyőtulajdonosokról nem szólunk.) Dózsa György a közoktatás reformját sürgette és a parasztság részére a közneveléssel egyenlő szintű műveltséget. (Mi ennél jóval magasabbat szeretnénk.)

Gál Zoltán a zsirellátás biztosítását kérte, Radó József pedig

szóvártette, hogy a hajdúnánási Boeckai-vendéglő fellebbezési aktáit elűntek.

Torma Kálmán részletesen válaszolt a felszólalásokra és választ a törvényhatósági bizottság tudomásul vette. Balogh István főispán ezután az elhangzott javaslatokat szavazásra bocsátotta. Két javaslat kivételével egyhangúlag döntött a törvényhatósági bizottság. A malmok szövetkezetté való átalakítását, a Nemzeti Bank és a három nagybank államosítását a Kisgazdapárt kivételével, az összes többi pártok megszavazták.

Felemelték Debrecen marhakontingensét

Hankóczy Ferenc közellátási ügyelő legutóbbi budapesti útja alkalmával tárgyalásokat folytatott a közellátási minisztériumban Debrecen város marhakontingensének felemelése ügyében. A minisztérium illetékes osztálya már akkor ígéretet tett, hogy kedvező döntést hoz és csú örökön közzéte is Hankóczy közellátási fel-

ügyelő, hogy június 1-től a havi marhakontingens Debrecen részére 150-ről 200-ra emeltek fel. A kontingens felemelése annál inkább nagy eredmény és dicséret illeti a közellátási ügyelőt, mert ugyanakkor a minisztérium más városok marhakontingensét leszállította.

Gyűléseket tartanak Hajdú megye községeiben vasárnap az MKP debreceni falujárói

Minden előkészület megtörtént, hogy a Magyar Kommunista Párt vasárnapi falujáró akciójára sikerrel járjon. A debreceni szervezettek kiválogatták azokat a falujárókat, akik a falujárásban részt vesznek és minden egyes községet vagy üzemi szervezetet hozzá van kapcsolva egy-egy hajdúmegyei községhez. Valamennyi csoporthoz ké-három közigazgatásban jártas elvtárs is be van osztva, akik a helyszínen fogják megvizsgálni azokat a panaszokat, amelyek közigazgatási jellegűek, vagy elkészítik a beadványokat és kérvényeket, melyeknek elintézése a debreceni hivatalokon keresztül történik. A falujárókat gyűlésekkel lesz egybekapcsolva, melyeknek szónokait min ki is jelölték. Ezek szerint a következők fogják ismeretlni Hajdú megye községeinek lakóit az aktuális helyi helyzetéről.

Püspökkladány d. e. 11 óra Szabó István, Nádudvari délután 3 óra Szabó István, Molnár Győző. Balmazújváros délelőtt 10 óra Balogh Elemér, Hajdúnánás délelőtt 10 óra Ménes János, Hajdúszoboszló délelőtt 10 óra Molnár Győző. Balgha Ernő, Téglás délelőtt 10 óra Király László, Vámospercs délelőtt 10 óra Török Gábor, Nyírábrány délelőtt 10 óra Molnár József, Nyírmártonfa délután 3 óra Molnár József, Nagyfűlöp délelőtt 10 óra Dusek József, Hajdúhadház délelőtt 10 óra Pinczés János, Hajdúszovát délelőtt 10 óra Kulesár Ferenc, Haj-

dúdorog délelőtt 10 óra Ágoston György, Kaba délelőtt 10 óra Vég László, Földes délután 3 óra Földes László (Budapest), Ósz József, Hajdúböszörmény Vénkeri szervezet Oláh Imre.

A nagygyűlések előkészítésére a községi szervezetek is megtették az intézkedéseiket és minden biztonnyal sikerülni fog ezek segítéségével a falu dolgozóit is a hároméves terv, a nagybankok államosítása érdekében, valamint az utóbbi időben fellépő árspekuláció ellen soronbanba állítani.

A kereskedelmi alkalmazottak az árueállításért

A kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete bejelentette a Kereskedő Társulatnak, mint a kereskedők debreceni érdekképviseletének, hogy közösen kívánja felvenni a harcot a vidéki kereskedők árueállításának érdekében. Ezt a lélekszám alapú vétellel kívánja keresztülvinni.

Szép példája ez annak, hogy egyes szakma keretén belül kölcsönösen támogatni tudják egymást munkaadók és alkalmazottak, ha nem csupán szűk egyéni érdekeiket tartják szem előtt, hanem felismerik azokat.

Integretett a vonalból — eltört a karja

Ujvárosi Ferenc Tégláskert, Balaton-utca 28/c. szám alatti lakos, MÁV mozdonyfűtőt kellemtelen baleset érte tegnap délelőtt. A Záhony feléli vonalra jött Debrecen felé és az útvonalon egyik ismerőse várta, hogy a megbeszélte módon értesítést adjon arról, hogy valóban megérkeztek-e a hadifoglyok a határrálmásra. Ujvárosi egy papírlapra írva dobta le az üzenetet a pályatest mellett várakozó ismerősének. Megírta, hogy hadifoglyok egyelőre nem érkeztek Záhonyba, integetés közben azonban karja a híd karfájához ért és alsó karja eltört. A mentők szállították be a sebészeti klinikára a debreceni állomásra.

Nem felejtettük el,

csak a kis lapterjedtem nem engedte meg, hogy a „Debrecen” vasárnapi kezdő cikkével foglalkozzunk. Az ünnepi, pünköstsavasnapra számot írt Horthy Miklós hazatérésével nyitották meg háromhasásos lelkesedéssel. Az előkelő helyen leadott hír mögött ott éreződött a bányász reménykedést: na, végre egy Horthy, ha duplán látó, fejére esett — a szó igaz értelmében így van — kis Horthy is, de mégis csak az országgyűlési család egyik tagja tér vissza!

Persze, az örömből lesz még öröm, hisz a Budai Goldberger-lánnyal Brazíliában ellenálló

új Horthy egy könnyen sokkal hüvösebb eghajlat alá kerül, mint a mostan élezzet itáliai.

A „Debrecen”-nek végre tudomásul kellene venni, hogy a Horthy-világ örökre a múlté. Még az angol kormányzópárt, a munkáspárt most folyó konferenciáján is ezt hangoztatta a megnyitói beszédét tartó szónok. Kár a kiadós címért, nyomdafestékért, reményességért. Magyarországra nem jön még egyszer fehér lovon a nagybirtokosok, népnézők, világkörüli gyűjtőgatók országvesztő bandája!

Péntek délig juttassa el szerkesztőségünkbe kérdését, vasárnap válaszolunk

Kutyahús-gyárat lepleztek le a Bellegelön

A debreceni rendőrségre az utóbbi napokban több bejelentés érkezett, amelyek szerint a tanévnyitáson rendszeres kutyahús-nyújtás folyik. A gazdátlan vagy őrizetlen kutyákat ismeretlen tettesek tílokaos okokból összefogdoszák. Több esetben igen értékes házőrző ebek, sőt fajkutyák is elűntek, nyilvánvalóan a kutyahús-nyújtás érdekében. A bejelentések alapján a rendőri nyomozás elsősorban arra irányult, hogy milyen okokból pusztítják a kutyákat a Bellegelön. A nyomozás során már többeket kihallgattak. Így Tóth Lajos, Erdős Mária és Futó Zsuzsanna bellegelői lakosok vallomásaikban nemcsak a rendszeres kutyahús-nyújtásról, hanem azt a megdöbbentő megállapítást tették, hogy az egyik tanévnyitáson a becsalt, összefogdosott ebeket levágják és a kutyahúst a városban értékesítik. Az egyik kihallgatott tanu-

Tóth Imre bellegelői lakos látta, hogy őz. Futó Andrásné Bellegelő 296. szám alatti lakos személyes kutyáját éppen nyújtják, majd a húst feldarabolják. A rendőrség kiszájt a helyszíntre és megállapította, hogy a helyiség, ahol a kutyákat nyújtják és feldarabolják, fele van vérfolokkal és padlón halomban fektűt a kutyafej.

A rendőrség a tetteseket már őrizetbe vette és kihallgatásuk még folyik. Nevüket a nyomozás érdekében egyelőre nem hozták nyilvánosságra. Most annak megállapítására folyik a nyomozás, hogy kik vásárolták a kutyahúst. Az a gyanú merült fel ugyanis, hogy valóságos kutyahús-gyárat létesítettek, ahol a kutyahúst különböző hentesárnyá dolgozták fel és így hozták forgalomba a gyanútlan városi vásárlók között. Közöség, közös t.

Elfogtak egy cukordrágítót

Az árdragítók elleni küzdelem megszigorítását egyre inkább indokoltá teszi az a provokáció, amelyet egyes üzerek, a dolgozók rászorultságát kihasználva, napról-napra kihívóbban folytatnak. Néhány héttel ezelőtt cukrot nem lehetett kapni a debreceni kereskedőknél. Ménes János helyettes polgármester közbenjárására sikerült a szakszervezeti dolgozók részére két vagonnyit biztosítani. Azóta a kiskereskedők árubeszerző szövetkezete is eredményre járt közben a cukorhiányt a szervekkel, aminek az az eredménye, hogy ma már szabadforgalmi cukor bárhol kapható.

Ennek ellenére Molnár Imre Szepestanya 06. szám alatti lakost az árfelegyelet közegei feltelértek, amint 10 kilogramm cukrot 18 forintos árban kínált eladásra. A szepestanyai gazda, aki 50 hold földet bérel, előlegként jutott ehhez a cukormennyiséghez, a szerencsi cukorgyár debreceni kirendeltségénél. Mikor felelősségre vonták ezért a halhatlan méretű nyereségelhajzásért, kijelentette, hogy a cukor szabad és annyit kér érte, amennyit ő akar. Ennek az ellenkezőjét valószínűleg már az ügyészség fogja emagyarítani Molnár Imrének.

Másfélévi börtönt kapott a villanygyár sikkasztó pénzbeszedője

Egy hónappal ezelőtt került rendőrkézre Ruzsinszky László, a villanygyár egyik óralelvadó pénzbeszedője, aki hamis számlák segítségével 2600 forintot vett fel és azt elikkasztotta. Mikor a rovatolás veszélye fenyegette, Győrbe, majd Sopronba távozott. Később azonban hazajött s önként bejelentette a sikkasztást. Vallomásaiban azt adta elő, hogy Vörös Pál villanygyári tisztviselő, aki közvetlen hivatali felettese volt, bizáta a dologra s ő tanította ki a hamis számlázásra.

A törvényszék tegnap délelőtt tárgyalta az ügyet. Számos tanú kihallgatása után büntetőbíró moudta ki Ruzsinszky Lászlót hivatali sikkasztásba s ezért egyévi és hátrónapi börtönre ítélte, melyből az előzetes letartóztatással egy hónapot kifogótnak vett. Vörös Pált bizonyítékok hiányá-

ban fejezték ki. Egyik ítélet sem jogerős. A táblai tárgyalás a törvényszék Ruzsinszky előzetes letartóztatását meghosszabbította, Vörös Pált viszont azonnali szabadlábra helyezte.

Napidij Hajdú megye közgyűlési tagjainak

A vármegyei közgyűlés határozata alapján a törvényhatóság felirattal fordul a kormányhoz és kéri, hogy az arra rászoruló törvényhatósági bizottsági tagok részéreapidiját és az összes törvényhatósági bizottságok részére utazási költséget állapítson meg a kormányzat. Torma Kálmán alispán ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a jövő évi költségvetésben már előre fedezetet kíván biztosítani erre a célra.

Csillárok, villamos vasalók főzők

Izzólámpák

nagy választékban

Debrecen Város Elektromos és Gázművei

Eladási üzletében

BATHYANY UTCA 17/19. SZ.

VÁROSI BÉRNÁZ

TÓTH GUMIÜZEM

ismét üzemben

Minden méretű autó, motor, kerékpárgumi szakszertű javítását vállalja

Miklós-utca 7.

